

Valga Põhikool

Referaadi kirjutamine ja vormistamine

Juhend

Valga 2023

Mis on referaat?

Referaat on kokkuvõtte mingist teemast. Kirjutamisel kasutatakse kellegi teise poolt koostatud materjale, näiteks raamatuid, artikleid ajalehtedest ja ajakirjadest või interneti lehekülgi. Referaat ei tähenda teksti otsesest kopeerimist internetist või raamatu ümberkirjutamist. Referaadis tuleb oma sõnadega välja tuua kõige olulisem ehk refereerida loetut.

Referaadi ja materjalide maht

Referaadi pikkus sõltub õpilase vanusest ja õpetaja nõudmisest. Minimaalne pikkus on 5 lehte: tiitelleht, sissejuhatus, põhiosa, kokkuvõte ja kasutatud materjalid.

Materjalide maht peab olema suurem kui referaadi oma, muidu ei saa kokkuvõtet teha.

Kasutama peab vähemalt 3 erinevat (raamat, internet, ajakirjad, ajalehed, teatmeteosed) allikat. Vähemalt kahel allikal peab olema võimalik nimetada autor.

Millistest osadest referaat koosneb?

Referaadil on mitu kohustuslikku ja mõni soovituslik osa.

- **Tiitelleht**

Tiitellehel (näidis vaata *Lisa*) peavad olema järgmised andmed:

- kooli nimi (tähesuurus 12, joondatud keskele);
- töö pealkiri (tähesuurus 22, paks, joondatud keskele);
- sõna „Referaat” (tähesuurus 12, joondatud keskele);
- referaadi koostaja nimi (tähesuurus 12, joondatud paremale);
- klass (tähesuurus 12, joondatud paremale);
- referaadi juhendaja nimi (tähesuurus 12, joondatud paremale);
- töö valmimise koht ja aasta (tähesuurus 12, joondatud keskele).

- **Sissejuhatus**

Sissejuhatus on lõik eraldi lehel. Sissejuhatuses saab lugeja teada, millest sinu referaat on kirjutatud ning miks sa selle teema valisid.

- **Töö põhiosa**

- Referaadi põhiosa maht: minimaalselt üks A4-formaadis lehekülg.
- Kiri: Times New Roman, tähesuurus 12, reavahe 1,5.
- Pealkiri või alapealkiri on lehe vasakus servas. Pealkirja laad: Times New Roman, tähesuurus 16, paks.
- Sisu ja (ala)pealkirja vahele jäta tühi rida.
- Tekst rööpjoonda ehk kujunda selliselt, et teksti kaugus igal real on lehekülje servadest võrdne.

- **Kokkuvõte**

Kokkuvõte on sama pikk kui sissejuhatus. Sinna kirjuta, mida sa tööd tehes ise uut teada said ja milline on sinu arvamus sellest. Kokkuvõte algab uuel lehel.

- **Kasutatud materjalide loetelu**

Kasutatud kirjandus on viimasel lehel ja seal on tähestikulises järjekorras ära märgitud autorid, kelle materjale oled kasutanud. Näited:

- Raamatud: Autori perekonnanimi, autori eesnime esitäh. (ilmumise aasta). *Pealkiri kaldkirjas*. Kirjastus/Väljaandja. Näiteks:
Adami, K. (2017). *Metsasosinad*. Kirjastus Pilgrim/Tallinna Raamatutrükikoda
- Elektroonilised allikad/veebileht: Autori perekonnanimi, autori eesnime esitäh. (avaldamise/muutmise kuupäev). *Artikli/postituse/sissekande pealkiri*

kaldkirjas. Veebisaidi/kodulehe nimetus. Link viidatavale materjalile. Lingi lõppu punkti ei panda. Näiteks:

Leping, R. (kuupäev puudub). *Mis on refereerimine?* Hariduskeskus.

https://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/referaat/mis_on_refereerimine.html

- **Lisad (vajadusel)**

Kuidas vormistada töös jooniseid või tabelleid?

Kõikide kirjanduse põhjal koostatud ja internetist saadud jooniste, fotode, tabelite, jm illustreerivate materjalide juures peab olema viide kasutatud allikale.

Kõik töö sisuosas esitatud tabelid ja joonised tuleb siduda töö tekstiga ja need paigutatakse võimalikult selle tekstilõigu järele, milles neile viidatakse. Võib kasutada kas otsest viitamist (Alljärgnev tabel 1 iseloomustab ...) või kaudset viitamist. Viimasel juhul märgitakse lause lõppu sulgudesse tabeli/joonise number (vt joonis 1). Peale sellist viidet peaks töös kas kohe või järgmisel leheküljel järgnema tabel/joonis.

Joonisteks nimetatakse kõiki illustratsioone, diagramme, graafikuid, geograafilisi kaarte, joonistusi, skeeme või fotosid, mille kasutamine töödes on igati soovitatav. Sõna „Joonis“ paigutatakse joonise alla ning selle järele kirjutatakse joonise number, joonise pealkiri ning sulgudes autori perekonnanimi ja aasta. Kui töös kasutatud foto on töö autori poolt pildistatud, viidatakse joonise allkirjas fotole **autori perekonnanimele koos pildistamise aastaga**, näiteks:

Joonis 1. Mina lapsena. (Mägi, 1996)

Kui joonis, tabel jm on koostatud autori enda kogutud andmete põhjal (mitte teiste autorite töid kasutades), kasutatud kirjanduse loetelus viitama ei pea.

Joonise allkiri algab suure tähega. Jooniste numeratsioon on tööd läbiv.

Näiteks:

Joonis 1. Neidudeansambel lõpukontserdil. (Tintson, 2017)

Tabeleid kasutatakse arvulise materjali süstematiseeritud ja kompaktselt esitamiseks. Kui tabelid ei ole tekstiga otseselt seotud või neid on väga palju, paigutatakse need töö lisadesse. Suured tabelid töötlemata arvmaterjaliga esitatakse vajadusel lisades, töö põhiosasse neid ei panda. Igal tabelil on pealkiri ja number. Tabeli pealkiri peab avama tabeli sisu.

Näiteks: Tabel 1. Tabeli pealkiri

Veerg 1	Veerg 2	Veerg 3	Veerg 4
1.	Õpilaste arv		
2.	Töötajate arv		

Poolitada tohib vaid selliseid tabeleid, mis ühele leheküljele ei mahu. Sellisel juhul tabeli pealkirja ei korrata, küll aga korratakse tabeli päist ning tabeli kohale lehekülje paremale servale kirjutatakse nt „Tabeli 1 järg“. Tabelite numeratsioon on samuti tööd läbiv. Tabeli teksti vormistamisel võib kasutada reavahet 1,0, tähesuurust 10 p ja vasakpoolset joondamist (eesmärk on teha tabel lihtsalt loetavaks, vt näidet).

Kasutatud materjalid

Leping, R. (kuupäev puudub). *Referaadi koostamine ja vormistamine*. Hariduskeskus.

<https://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/referaat/index.html>

Türi Põhikool. (2012). *Referaadi koostamine*. Slideshare.

<https://www.slideshare.net/ky11i/referadi-koostamine>

Valga Põhikool. (2022). *Valga Põhikooli kirjalike tööde vormistamise juhend*. Valga Põhikool.

[http://www.valgapk.edu.ee/userfiles/%C3%95pilast%C3%B6%C3%B6de%20juhendid/Kirjalike%20t%C3%B6%C3%B6de%20vormistamise%20juhend%202017_%C3%B5ige%20\(1\).pdf](http://www.valgapk.edu.ee/userfiles/%C3%95pilast%C3%B6%C3%B6de%20juhendid/Kirjalike%20t%C3%B6%C3%B6de%20vormistamise%20juhend%202017_%C3%B5ige%20(1).pdf)

Lisa. Tiitellehe näidis

Valga Põhikool

(Times New Roman, 12 p, keskele joondus)

Kuuskele liigid Eestis

(Times New Roman, 22 p, keskele joondus, paks suure esitähedega kiri)

Referaat

(Times New Roman, 12 p, keskele joondus)

Aita-Leida Kuusepuu, 5.a klass

*(Times New Roman, 12 p,
paremale joondus)*

Juhendaja Kalju Kuusk

*(Times New Roman, 12 p,
paremale joondus)*

Valga 2022

